

عربستان و تلاش بیهوده برای خروج از باتلاق یمن

فرسایش نظامی و مالی عربستان در یمن و فقدان راه حل این بحران در چارچوب منافع ریاض، بالاتر از تحمل عربستان بوده و به بزرگترین نگرانی عربستان تبدیل شده است.

به گزارش آران نیوز: شبکه خبری الجزیره در پایگاه اینترنتی خود در مقاله‌ای نوشت که محمد بن سلمان ولیعهد عربستان سعودی آرزویی بزرگتر از پایان دادن به باتلاق عربستان در یمن ندارد. وی در همین رابطه از قاهره اعلام کرد که پایان جنگ کشورش در یمن نزدیک است، این در حالی است که اظهارات وی برخلاف واقعیت‌های میدانی و سیاسی موجود از جنگ یمن است، جنگی که نه تنها هیچ فایده‌ای برای عربستان نداشته، بلکه خسارت‌های روز افزون برای آن به بار آورده است.

بن سلمان در جریان سفر خود به مصر اعلام کرد که جنگ یمن در آستانه پایان است و اهداف مورد نظر عربستان در زمینه بازگرداندن مشروعیت به قدرت در مقابله با نیروهای الحوثی محقق شده است. این در حالی است که نیروهای وابسته به ریاض که عربستان از آنها به عنوان قدرت مشروع در یمن می‌کند، اوضاع پراکنده‌ای دارند و کشور را به سمت تجزیه بیشتر سوق می‌دهند. علاوه بر اینها نیروهای سعودی نیز بیش از پیش در باتلاق یمن گرفتار شده‌اند.

اطلاعات و واقعیت‌های میدانی نشان از پایان قریب‌الوقوع جنگ عربستان در یمن ندارد، به ویژه اگر بخواهیم تصور کنیم که پایان این جنگ با تحقق اهداف اعلام شده ریاض و شکستن اراده دشمنان عربستان یا رسیدن به توافقات و معاهدات مورد نظر عربستان همراه باشد. البته ممکن است این پایان به معنی فرار از میدان بدون تحقق اهداف مورد نظر در نتیجه بالا رفتن تلفات و خسارت‌های عربستان و پیچیدگی‌های میدانی و سیاسی موجود در این عرصه باشد.

تحلیلگران احتمال می‌دهند که اظهارات محمد بن سلمان اظهاراتی بدون استناد به واقعیت‌های میدانی باشد، درست مانند موارد مشابهی که در پرونده‌های مختلف بیان می‌شود و هدف از آن کم‌اهمیت جلوه دادن مشکلات عربستان سعودی و انکار طولانی‌مدت پیامدهای خطرناک سیاست‌های عربستان در قبال پرونده یمن یا پرونده‌های متعدد دیگر است که در دوران ولایتعهدی بن سلمان باز شده است.

برخی دیگر از تحلیلگران، این اظهارات و سفر ولیعهد عربستان به انگلیس و آمریکا را در راستای تلاش ریاض برای کمک گرفتن از این کشورها جهت خروج از کابوس یمن ارزیابی می‌کنند که خسارت‌های گسترده‌ای در ابعاد انسانی و مالی و نظامی برای این کشور به بار آورده است.

راجز بویز نویسنده انگلیسی در روزنامه تایمز انگلیس می‌نویسد آینده عربستان سعودی مبتنی بر پیروزی در جنگ یمن است و برنامه‌های ولیعهد عربستان در تقویت قدرت و اجرای مشروعیت مدرن خود جز در سایه پیروزی و پایان دادن به درگیری با جریان انصارالله در یمن محقق نخواهد شد.

وی توضیح می‌دهد که این جنگ دیگر تنها متعلق به عرصه یمن نیست، بلکه در بخشی فراتر شامل تمامی عرصه‌های مبارزه در عربستان و مناطق مرزی یمن نظیر جازان و نجران نیز می‌شود. این جنگ‌ها شامل هدف قرار دادن ریاض پایتخت عربستان و مناطق دیگر این کشور با موشک‌های بالستیک در چارچوب طرح بازدارندگی جریان انصارالله نیز شده است.

چیزی که اوضاع بحرانی عربستان در نتیجه این جنگ را وخیم‌تر کرده، این است که بودجه این کشور در نتیجه تلاش‌های نظامی در یمن و رهگیری موشک‌های جریان انصارالله دچار تزلزل شده است. جنگ یمن روزانه بیش از 200 میلیون دلار هزینه در بر دارد. این مبلغ در ماه 5 میلیارد دلار و در سال 60 میلیارد دلار است.

اطلاعات دیگر نشان می‌دهد که خسارت‌ها و شکست‌های عربستان در این جنگ بسیار بیشتر از این رقم است، این جنگ در چهارچوب طرح بازدارنده‌ای است که جریان انصارالله ترسیم کرده و بخش قابل توجهی از منابع مالی عربستان را به فرسایش کشانده است، بدون این که نتایج قابل توجهی برای این کشور داشته باشد. این در حالی است که تحولات میدانی و سیاسی عربستان به سمت پیچیدگی‌های بیشتر و هرج و مرج امنیتی پیش می‌رود و هیچ افق روشنی برای این جنگ وجود ندارد.

راجز که از سیاست عربستان برای مرتبط نشان دادن ایران در جنگ یمن پیروی می‌کند، می‌گوید که ایران ولیعهد عربستان سعودی را در دام انداخته و می‌خواهد یمن را به ویتنام عربستان تبدیل کرده و باعث فرسایش منابع این کشور شود. نیروهای جریان انصارالله صدها موشک با برد کوتاه و موشک بالستیک با برد بلند را از مارس 2015 تاکنون به خاک عربستان شلیک کرده‌اند. این در حالی است که رهگیری تنها یک موشک با سامانه پاتریوت بالغ بر 3 میلیون دلار برای عربستان هزینه دارد.

راه حل گمشده

در حال حاضر سلمان و پروژه جنگ طلبانه وی تحت فشارهای گسترده و روز افزون قرار دارد تا در نتیجه مصیبت انسانی که با جنایت‌های ائتلاف عربی به رهبری عربستان سعودی در یمن شکل گرفته، روند جنگ را متوقف کند. با این وجود هیچ پیشرفت اندکی در این جنگ به دست نیامده تا بتواند امکان خروج شرافتمندانه عربستان از آن را مهیا کند.

سازمان‌های بین‌المللی حقوق بشری تجاوزهای عربستان سعودی در این جنگ را محکوم کرده‌اند. دولت‌های آلمان و نروژ و کانادا و پارلمان اروپا نیز مصوباتی را در خصوص توقف صادرات سلاح به عربستان سعودی تصویب کرده اند تا این سلاح‌ها در

موشک باران غیرنظامیان در یمن به کار گرفته نشود.

در این شرایط هیچ جریانی وجود ندارد که بتواند محمد بن سلمان را از باتلاق یمن خارج کند. به همین علت برخی معتقدند که اظهارات وی مبنی بر نزدیک بودن به پایان جنگ یمن برای مهار انتقادهای کشورهای عربی جهت استمرار این جنگ و کنترل پیامدهای آن است، به ویژه که ترزا می نخست وزیر انگلیس حتی برای کاربرد تبلیغاتی و سیاسی آن هم که شده، از اوضاع انسانی موجود در یمن صحبت کرد.

خالد الانسی تحلیلگر مسائل سیاسی یمنی معتقد است که عملکرد عربستان و ائتلاف عربی متناقض است و هیچ استراتژی مشخصی ندارد. چیزی که مد نظر عربستان است، تسلیم کردن یمنی‌ها و ایجاد رژیم وابسته به این کشور در یمن است. وی می‌افزاید که راه‌حل بن سلمان برای پایان دادن به جنگ باید مبتنی بر این نکته باشد که جریان انصارالله آمادگی پایان دادن به این جنگ را داشته باشد و وارد مذاکراتی شده باشد، اما این همه تناقض گویی تنها از کشوری برمی‌آید که رفتارهای بچه‌گانه و بی‌فایده‌ای از خود نشان می‌دهد.

ضیف الله الشامی عضو دفتر سیاسی جریان انصار الله معتقد است که اظهارات ولیعهد عربستان نکته تازه‌ای ندارد، اما نشان دهنده این موضوع است که وی به دنبال برون‌رفتی از این بحران است. آن هم در شرایطی که یمنی‌ها اراده خود را بیش از پیش برای مقابله با تجاوز عربستان مستحکم کرده‌اند.

روزنامه نیویورک تایمز در این رابطه می‌نویسد که تمامی شاخص‌ها نشان از آن دارد که فرسایش گسترده عربستان سعودی در یمن و فقدان هرگونه افقی برای حل و فصل نظامی این بحران بالاتر از تحمل بن سلمان و سایر مسئولان سعودی است و رسیدن به راه‌حلی در این خصوص به نحوی که به پیروزی آشکار ایران در این عرصه نینجامد، به بزرگترین نگرانی عربستان تبدیل شده است.